

vi kan finde sammen om og samle os om lovforslaget. Men jeg vil også godt takke både Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, for der er ingen tvivl om – selv om ministeren nu sidder og lader, som om han ikke lytter efter – at ministeren godt ved, at der er et problem her. Han ved også godt, at han er nødt til at gøre noget ved problemerne, inden ...

Første næstformand (Ivar Hansen):
Så er taletiden slut!

Niels Jørgen Langkilde (KF):

I første runde fik jeg ikke givet udtryk for Det Konservative Folkepartis holdning til første del af lovforslaget. Vi mener ikke, det betyder en bedre naturbeskyttelse, så det er vi meget skeptiske over for, men vi vil gerne drøfte det yderligere i udvalget.

Så vil jeg godt høre, om ministeren har lyst til at svare på de spørgsmål, der er stillet her i salen om § 3-områderne. Jeg synes, det er væsentligt for at kunne komme videre i debatten, at også den anden side vil sige noget. Men jeg kan i hvert fald takke Det Radikale Venstre, fordi de har været med til at åbne vejen, og jeg vil i det mindste håbe, det kan bevirke, at vi kan få en drøftelse af tingene i udvalget og komme videre. Jeg synes, det er noget, vi skal bestræbe os på at få færdigt her i foråret, så tingene ikke kolliderer med ompløjninger i det kommende år.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 80:

Forslag til folketingsbeslutning om regulering af skarvbestanden.

Af Niels Jørgen Langkilde (KF), Peter Hansen-Nord (V), Aage Brusgaard (FP) og Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.
(Fremsat 11/12 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg skal tilkendegive min vurdering af hvert enkelt punkt i forslaget fra de fire partier, men jeg vil gerne, inden jeg går ind på de enkelte punkter i forslaget, sige bare to ord om vores principielle holdning til dette spørgsmål. Det er en gentagelse af synspunkter, jeg har fremført tidligere, men jeg vil gerne gøre det igen for klarhedens skyld.

Danmark har en særlig forpligtelse i henhold til biodiversitetskonventionen, når det drejer sig om arter, der er truede, men som findes i større mængde i vores land, og skarven er et eksempel herpå. Vi har altså nogle forpligtelser her, som vi ikke kan løbe fra. Skarven, som var udrydningstruet i mange år, er i dag i kraft af en fremsynet fredning et markant element i den danske natur. Det er en rigdom for os alle, at det forholder sig sådan, og det er mit grundlæggende udgangspunkt, selv om det kan give anledning til kontroverser og diskussioner. Det er i hvert fald vigtigt for mig at få markeret det.

Det er imidlertid ikke ensbetydende med, at vi ikke – efterhånden som fredningssuccesen er blevet så overvældende, som tilfældet er for skarvens vedkommende – er villige til at diskutere løsninger af konkrete problemer også med hensyn til regulering af bestanden. Her har Skov- og Naturstyrelsen spillet ud over for Vildtforvaltningsrådet, og vi vil fortsætte dialogen både med hensyn til konkrete reguleringer og med hensyn til en forvaltningsplan – en diskussion, der for det sidste punkts vedkommende føres sammen med en lang række lande med Danmark som ledende land, som ordførerland, kan man sige. Her vil vi naturligvis diskutere konkrete initiativer, men vi er ikke tilhængere af noget, der på mindste måde kan sætte spørgsmålstegn ved vores grundlæggende forpligtelser.

Jeg tager først fat på punkt 1 i forslaget, hvor forslagsstillerne stiller forslag om at indføre jagttid for skarven. Det forslag er jeg og regeringen ikke tilhængere af. Vi har, som jeg sagde før, en forpligtelse til at beskytte bestanden af skarv. Skarven er optaget på EF's fuglebeskyttelsesdirektivs liste 1, og det betyder, at vi er forpligtet til at passe særlig på skarven.

Der er heller ikke noget ønske fra de europæiske jægere om at få indført skarvjagt, og der er ikke tradition for skarvjagt i Danmark eller i det øvrige EU. Men i de konkrete tilfælde, hvor skarven skaber særlige problemer, er regeringen indstillet på at afhjælpe dem. Således er der f.eks. signaler ikke bare fra Danmark, men også fra mange andre europæiske lande, om, at den stigende skarvbestand giver problemer for fiskeopdrættere og erhvervsfiskere, og de problemer tager vi naturligvis alvorligt.

Fuglebeskyttelsesdirektivet åbner mulighed for, at der gøres noget ved sådanne problemer. Kommissionen har senest på et møde om skarven, der blev holdt i oktober 1996 i Holland, givet udtryk for, at den vil være liberalt indstillet med hensyn til, at de enkelte lande efter direktivets artikel 9 får tilladelse til at regulere lokale bestande af skarv, hvor den gør skade.

Med hensyn til punkterne 2 og 3 kan jeg sige, at inden for de rammer, jeg lige har beskrevet, er regeringen indstillet på gennem regulering at afhjælpe de problemer vedrørende skarven, som har med bundgarn og put and take-søer at gøre, og det arbejde er allerede i gang. I forvejen er der mulighed for at undgå etablering af nye skarvkolonier, og jeg synes, vi er ved at have en passende balance mellem naturbeskyttelse og varetagelse af erhvervsinteresser.

Hvad angår punkt 4 i forslaget, vil jeg gerne sige, at jeg synes, der skal sættes på en videreudvikling og efterfølgende implementering af de allerede afprøvede spærrenet frem for at give sig i kast med en idékonkurrence som beskrevet i forslaget. Jeg synes ikke, denne konkurrence er særlig påkrævet. Der er endnu ikke fremkommet forslag, der ikke er blevet undersøgt. De allerede gennemførte forsøg med afværgeforanstaltninger i form af semispærrende net i bundgarnenes fangstgårde har vist sig at reducere det antal skarver, som kommer til nettene, mens de ikke samtidig reducerer nettenes evne til at fange fisk. En rapport herom med beregninger af skader på fiskene vil foreligge sidst i februar, altså allerede om en måned, og det må være på baggrund af den, vi skal komme videre.

Hvad angår punkt 5, kan jeg sige: På baggrund af de initiativer, som allerede er sat i værk – nemlig en ændring af vildtskadebekendtgørelsen, så den afstand fra bundgarn, inden for hvilken fiskere må skyde skarver, bliver udvidet fra 100 m til 500 m, at ejere af put and take-søer får ret til at skyde skarv på linje med dambrugsejere og det fortsatte arbejde med udviklingen af skarvsikre redskaber i samarbejde med Fødevarerministeriet – kan jeg heller ikke støtte dette punkt i forslaget om at udarbejde yderligere ændringer til forvaltningsplanen for skarven. Det er desuden ikke det rette tidspunkt, idet der for tiden arbejdes med en international forvaltningsplan i henhold til vandfugleaftalen under Bonnkonventionen.

Derfor vil jeg gerne sige til forslagsstillerne, at på en række punkter er der faktisk fælles holdninger os imellem; men et par af ideerne synes vi ikke er særlig gode, og tanken om at indføre skarvjagt, som ikke bare jeg, men jægerne og naturorganisationerne i øvrigt er uenige i, synes vi i hvert fald ikke er nogen god idé.

Skov- og Naturstyrelsen har forelagt Vildtforvaltningsrådet en tanke om, at der langs kysterne gives mulighed for regulering ved at stresske skarvens fødejagt på en sådan måde, at vi ville få en mindre bestand ved at tvinge flere skarver til at flyve til vore nabolande og berige deres natur på samme måde, som de har beriget vores natur. Dette forslag – der jo er ganske interessant – blev afvist af et, så vidt jeg er orienteret, enigt Vildtforvaltningsråd. Nu rystes der på hovedet, så jeg kan selvfølgelig tage fejl i det, men i hvert fald blev det afvist af et massivt flertal i Vildtforvaltningsrådet.

Vi er altså indstillet på at regulere på de steder, hvor der er konkrete problemer og vanskeligheder; vi anerkender de ting. Men det får os ikke til at fjerne grundlaget for hele diskussionen, nemlig at skarven har været en berigelse for vores natur, en spændende fugl og en fugl, som vi internationalt er forpligtet til at værne om.

Helen Beim (S):

I Socialdemokratiet er vi godt tilfredse med de initiativer, miljø- og energiministeren netop har redegjort for. Vi har jo her et tydeligt eksempel på en konflikt, nemlig konflikten mellem naturbeskyttelse og erhvervsinteresser. Det er oven i købet en særlig naturbeskyttelse, nemlig fuglebeskyttelsesdirektiverne, som vi her har oppe til diskussion.

For Socialdemokratiets vedkommende siger vi nej til en egentlig jagttid. Vi tror egentlig ikke, det er en ren selvfølge, at et lavere antal skarver automatisk giver flere fisk i nettene eller i garnene. Vi hæfter os også ved, at der i Danmark ikke er en egentlig tradition for skarvjagt.

Det bliver fremført i forslaget, og det bliver i hvert fald ofte fremført i diskussionen, at skarven er massivt ødelæggende for nogle naturområder. Ja, for sådan lever skarven jo. Skarven har sin egen biologi. Skarven er en meget, meget synlig fugl, der lever i store kolonier, og da den har en ganske speciel og enestående levevis, er den en meget markant fugl i landskabet. Den har for resten mere end 7000 år på bagen her i Danmark, men i hvert fald i min barndom var den så sjælden, at den stort set ikke fandtes her i landet. Det er en virkelig succeshistorie, at fredningen har betydet, at fuglen inden for meget kort tid er kommet tilbage i stort tal.

Men det betyder ikke, at vi i Socialdemokratiet lukker øjnene for, at der kan være enkelte problemer i visse områder. Det er dog noget, der meget tydeligt kan stædfæstes, og parterne imellem kan man meget tydeligt give anvisninger til, hvordan man vil løse problemerne.

Som sagt er vi tilfredse med regeringens initiativer. Der tales f.eks. i forslaget om, at man ønsker en udvidelse af reguleringszonen fra 100 m til 500 m. Vi har netop fra ministeren hørt, at arbejdet hermed er begyndt, og at der ligeledes bliver en sidestilling, fordi det regelsæt, der gælder for dambrugsejere, udvides til at omfatte put and take-søejere. Det arbejde er sat i gang, mener jeg.

Til sidst med hensyn til fangstredskaberne: Vi tror på, at de forsøg, der er nu med hensyn til spærrenet og den slags ting, vil løse nogle af problemerne, og i øvrigt vil der altid være en Ole Opfinder. Det er ikke noget, man kan iværksætte her fra Folketingets talerstol, eller som Folketingets flertal kan iværksætte. De geniale løsninger på problemerne har der altid været nogen, der kunne komme med. Derfor afviser vi også forslaget om at sætte yderligere 3 mio. kr. af til en præmiering eller udvikling af særlige fangstredskaber. Det skal nok komme af sig selv.

Vi vil altså sikre os, at skarven fortsat er en karakteristisk fugl i det danske landskab. Vi er godt tilfredse med de konkrete tilsagn, der er kommet fra miljøministerens side, og vi mener også, at problemet skal løses i den store sammenhæng, nemlig i en europæisk sammenhæng.

At vi her i Danmark har næsten 25 pct. af den samlede europæiske bestand af skarver, er måske noget, vi skal være særlig stolte af, tror jeg.

Socialdemokratiet kan derfor ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg vil godt lige rette en lille misforståelse, som jeg nu har hørt to gange heroppefra. Det er, at man på den ene side siger, at det er dog forfærdeligt, at der ikke er nogen tradition for at skyde, jage og spise skarv her i Danmark, og på den anden side siger man, at den jo har været udryddet herhjemme.

Man kan jo selvfølgelig ikke, når den har været udryddet i en lang periode, have en lang tradition for det, men der er dog øer i Danmark som Sejerø, hvor der er en tradition for det, hvor der er opskrifter, hvor det er noget, der har hørt med til dagliglivet i generationer, at man skyder og spiser skarven.

Så selv om det ikke er udbredt overalt, synes jeg, at det dog var en af de mest snedige måder at løse et miljøproblem på, at man kan spise det. Hvor mange af vore miljøproblemer kan vi løse på den måde? Det er en af de charmerende måder at gøre det på, og at jægerne ikke har lyst til at skyde skarver, har jo andre politiske begrundelser.

Ole Donner (DF):

Den socialdemokratiske ordfører afviser at afsætte 3 mio. kr. til at udvikle skarvsikre fangstredskaber, altså en eller anden form for præmie, idet man henviser til, at der findes nok en Ole Opfinder et eller andet sted, og det løser nok sig selv.

Så vil jeg spørge den socialdemokratiske ordfører, om det kun er i dette tilfælde, man afviser helt at afsætte sådanne penge. Kunne man tænke sig, at det bliver ført over i kulturen også, så man i stedet for sagde til folk: Jamen det løser sig nok, hvis der er nogen, der vil eksperimentere med et fuglebur på Kgs. Nytorv eller nogle laserstråler ved Vestkysten; der kommer nok en eller anden Ole Opfinder, som klarer det; det behøver vi i hvert fald ikke at spille adskillige millioner på?

Helen Beim (S):

Allerførst vil jeg sige til hr. Langkilde, at det, at skarven blev udryddet i 1930'erne, har mange

forskellige sammenhænge. Dels er det et spørgsmål om, hvorvidt muligheden for at finde føde er til stede. Det er jo i virkeligheden det, der er den helt store sammenhæng i forhold til vores biodiversitet, nemlig at en lang række dyr er udryddet, ganske enkelt fordi de faktisk ikke har fødeemner længere.

Der er også andre grunde. Det kan være pesticider og en sammenhobning af pesticider især i de store rovfugle; derfor er de blevet golde, og derfor er de borte fra den danske fauna, hvilket vi er mange, der begræder.

Om hr. Donner og de 3 mio. kr. vil jeg sige, at jeg er overbevist om, at når der er et problem, er der også nogen, der tager fat på problemet, og når jeg kalder det en Ole Opfinder, hænger det sammen med, at det er sådan, danskerne mange gange har løst problemerne.

En ting til er, at for de mennesker, det handler om, er det i hvert fald noget, man ikke alene går og pusler med, men i virkeligheden arbejder meget seriøst med.

Peter Hansen-Nord (V):

Som medforslagsstiller til beslutningsforslag nr. B 80 vil jeg godt bruge lidt tid på forslaget punkt 1, som ministeren så klart kunne afvise.

Det, vi jo faktisk bare beder ministeren om, er i det internationale regi, hvor fuglebeskyttelsesdirektivet bliver behandlet, at få fjernet skarven fra liste 1, således at vi selv herhjemme får større og bedre muligheder for at regulere den.

Jeg er nemlig klart af den opfattelse, at en kortere jagtperiode vil skabe den uro og det stress for de store bestande, som vi egentlig ønsker.

Det er interessant, at en skarvekspert, og her citerer jeg fra Thisted Dagblad den 14. september 1996, en skarvekspert, der har været med og studeret skarven fra helt tilbage i 1970'erne, hr. Poul Hald-Mortensen, nu er kommet til den samme konklusion, at en kortere jagttid på skarven netop vil bringe dette stressmoment ind som en virkelig, hvad skal vi sige, meget god måde at reducere skarvbestandene på.

Det er ikke så meget et spørgsmål, om det er få eller mange skarve, der måtte blive skudt; det er ikke det, der er så forfærdelig afgørende i reduktionen af skarvbestanden, men det er netop den uro og stress, det giver, så fuglen selv kan finde ud af, at her skal vi nok ikke være så mange, det larmer for meget, vi finder et andet sted, måske bl.a. i de lande, som i øvrigt er omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet, og som i øvrigt forvalter skarven anderledes, end vi gør.

Det er faktisk med den indgangsvinkel, vi beder om, at punkt 1 bliver taget lidt mere alvorligt, end ministeren gjorde.

Ellers synes jeg i og for sig, at miljøministeren imødekom beslutningsforslaget på næsten samtlige områder, og alligevel tager man afstand fra det. Det får mig til at vurdere, at der måske skulle være mulighed for at skrive en fælles beretning og tage de ting ud, som vi er absolut enige om, og så må vi jo ved anden lejlighed tage de andre ting op endnu en gang.

Men som sagt er det interessant, at eksperter altså også går ind for en kortere jagtperiode, og udviklingen skal jeg ikke trætte ministeren med, men i 1972 havde vi 300 par, nu har vi 40.000 par, og den samme hr. Poul Hald-Mortensen tager som eksempel udgangspunkt i en udvikling, der er sket på øen Melsig oppe ved Vejlerne. Der ser man en bestand, en koloni, der etablerede sig i 1991. Allerede i 1993-1994 voksede den fra 228 par til 1.009 par, og i år er antallet oppe på 1.200 par. Og bare den koloni oppe på øen Melsig fortærer 11 ton ål, og det er ikke længere de her små ålekvabber, vi snakker om, vi snakker faktisk om ål helt op i størrelsesordenen 40 cm, siger hr. Poul Hald-Mortensen i sin undersøgelse om skarven, og her burde man selvfølgelig have haft langt bedre mulighed for at holde sådan en bestand nede.

Jeg vil godt slutte med at sige, at der er selvfølgelig ingen, der ønsker at udrydde skarven. Der er absolut ingen her, der er stor fjende af skarven. Skarven er en flot fugl, den er elegant, en flot fisker, og den kan en masse gode ting. Problemet er ganske enkelt, hr. minister, at der er for mange.

Jeg kan da kun tilslutte mig skarveksperter Poul Hald-Mortensen, såfremt han er korrekt citeret i Thisted Dagblad, at en halvering er rigelig til at have den kraftige bestand, der skal til for at sikre, at skarven ikke lider overlast i den danske fauna eller i faunaen i det hele taget.

Anni Svanholt (SF):

Da SF's skarvordfører ikke kan være til stede, skal jeg på SF's vegne fremføre følgende:

Med lidt ironisk glæde kan man sige, at forslagene om at spise skarven, som hr. Langkilde har optrådt med i pressen, dog ikke er kommet med i forslaget.

Men SF er imod at indføre jagttid på skarven. Bestanden er i fuld gang med at stabilisere sig som forudsagt. Danmark har her fået en særlig forpligtelse, fordi så mange skarve har slået sig ned her.

Problemerne i naturen er helt overskuelige, hvilket jeg er blevet helt overbevist om ved udvalgets studietur til Vorsø i Horsens Fjord sidste sommer. De danske jægere har ikke bedt om jagttid på skarven. Der er ikke engang nogen, der vil jage dem på ordentlig jægervis. Tilbage er kun de, der vil jage dem af lyst til at skyde fugle.

Forslaget er efter min opfattelse en direkte hån mod danske jægere og ordentlig jægermoral. Derimod skal det erkendes, at der er problemer af økonomisk art for nogle bundgarnsfiskere af økonomisk art. Derfor er SF klar til at lave en særlig støtteordning til de bundgarnsfiskere, der er plaget af skarven.

Vi er meget interesseret i at fremme udviklingen af fangstredskaber, der kan holde skarven ude. Hvis de eksisterende midler ikke er tilstrækkelige, er vi villige til at se på det under udvalgsarbejdet.

SF afviser altså det samlede forslag og hele tankegangen bag det, men vi vil godt benytte forslaget til noget helt andet, nemlig til at undersøge mulighederne for at hjælpe bundgarnsfiskerne noget mere, end de bliver i dag, både når det gælder fiskeredskaber, og når det gælder en økonomisk erstatning på grund af omfattende skarvplager.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg skal ikke kommentere enkelthederne, blot var jeg noget forundret over, at det blev hævdet heroppe fra Folketingets talerstol, at der ikke var nogen, der jagede skarven på ordentlig vis.

Altså det at gå på jagt på ordentlig vis er vel, at man nedlægger et bytte, rammer det og bagefter bruger det i sin husholdning. Det foregår rent faktisk mange steder i Danmark.

Jeg vil spørge, om SF hermed kritiserer den form for skarvjagt, der foregår, og hvor den er fuldt lovlig. Er der problemer med den, som vi ikke er vidende om? Er der ulovligheder, vi ikke kender til, så vil jeg gerne høre om dem.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg vil gerne tilslutte mig det synspunkt, at skarven som jagtobjekt ikke er specielt interessant. Det er jo heller ikke det, forslaget går på. Det er jo ikke derfor, vi kommer med forslaget. Forslaget sigter alene på at have nogle redskaber i hånden, der kan sikre en reduktion af skarvbestanden, fordi den belaster nogle

erhvervsgrupper og noget natur og nogle områder for voldsomt.

Det er det, det går ud på. Selv som inkarneret jæger må jeg sige, at den er ganske uinteressant som jagtobjekt. Jeg kan på en måde følge Vildtforvaltningen, men nu mener jeg ikke, at vi skal tage Vildtforvaltningens måde at håndtere sager på op her i Folketingssalen; det har vi jo lagt ud til dem, så lad os holde dem uden for murene her. For jeg fornemmer med den sammensætning, der er i Vildtforvaltningsrådet, at der er, for nu at referere til pkt. 3 i beslutningsforslaget, nok så meget put and take i Vildtforvaltningsrådet: Hvis biologerne får det, så får vi det. Og det er det, jeg forstår ved put and take i den forbindelse. Så lad dem nu hvile, og lad dem nu bare forhandle uden for murene her, og lad os konkret forholde os til det foreliggende forslag, hvor vi ønsker nogle bedre muligheder for at kunne regulere bestanden.

Keld Albrechtsen (EL):

Da også Enhedslistens skarvordfører er forhindret i at være til stede, skal jeg sige et par ord.

For Enhedslisten er det målet, at skarv og mennesker skal leve sammen i god samdrægtighed. Det er selvfølgelig sådan, at skarven kan være lidt provokerende. Men i Indien har de tigre, og i Afrika har de elefanter, og det giver alt sammen store problemer – meget større problemer, end vi har med skarven. Alligevel kræver vi, at de bevarer deres elefanter, og at de bevarer deres tigre.

Desuden kan man ikke beskyldte skarven for alle de ulykker, der sker. At skarven findes ved Limfjorden, er ikke årsagen til de problemer, der er i Limfjorden. Det er snarere sådan noget som næringsstofforureningen, der har skylden her. Døde træer i skarvkolonier er heller ikke et problem, de er jo en del af naturen, sådan som den nu går sin gang.

Når skarven hugger fisk fra fiskenettene, er det et problem, som man gerne vil gøre noget ved, siger man. Og i bemærkningerne er der henvist til en rapport om Brændegård Sø på Fyn, hvor man angiveligt vil fremstille skarven som den store miljøsynder. Intet kunne være mere forkert, netop i Brændegård Sø-sagen har det vist sig, at skarven har forbedret søens miljøtilstand.

Sagen er, at vandet trods et langt større indhold af næringsstoffer er blevet klarere, og at sigtbarheden er blevet større, så man kan se dybere ned i søen. Det skyldes faktisk, at skar-

ven spiser fisk som aborre, brasen og ørred. Det er fisk, der ville have spist de smådyr, som spiser algerne, og skarven bevirkede altså, at der efterhånden kommer flere smådyr til at spise algerne, så bliver der færre alger i søen, og på trods af skarven bliver der altså klarere vand i søen.

Det er jo et eksempel på, at mennesket og skarven kan leve udmærket sammen i god forståelse. Ved at spise disse såkaldte fredsfisk, gør skarven det i den sø, som kommuner og amter andre steder har betalt i dyre domme for at opnå, nemlig at få klarere vand. Derfor synes vi i Enhedslisten ikke, der er grundlag for at gennemføre det forslag, der her foreligger.

Skarvpopulationen i Danmark er også ved at stabilisere sig omkring 40.000 ynglende par, og det er faktisk mindre end biologerne regnede med, dengang forvaltningsplanen blev lavet. Det ser ud til, at den naturlige populationsstørrelse for skarver i Danmark er nået og har fundet sit leje. Der er altså ingen grund til noget særligt hysteri på dette område.

Vi mener ikke, jagtzonen på 100 m fra bundgarn bør udvides. Formålet er jo at skræmme skarverne lige i nærheden af bundgarnet, og det kan sagtens klares inden for 100 m.

Vi mener heller ikke, det er nødvendigt med tiltag i forbindelse med de såkaldte put and take-søer. Disse søer er jo en kraftig manipulation af naturen, og det er muligvis så i orden, at man har lyst til at skabe et naturligt miljø og udstille sine fisk på den måde, men man skal ikke straffe skarverne, fordi de også godt kan lide fiskene. Vi forstår slet ikke, at man kan finde på at foreslå, at det offentlige nu skulle til at afsætte midler til denne opgave.

Jeg vil slutte med at sige – og her taler jeg som EU-ordfører – at man nok skal være forsigtig med at rejse spørgsmålet om det direktiv, for det direktiv er mig bekendt vedtaget på ulovlig vis, da der i Unionstraktaten slet ikke er grundlag for at lovgive på dette område. Det ligger uden for EU's beføjelser, men alligevel har man gjort det. Derfor tror jeg, man skal være forsigtig med det, for det eneste, EU lovligt kan gøre, er simpelt hen at afskaffe direktivet. Og jeg tror ikke, forslagsstillerne har tænkt på det EU-retlige problem, da de fremsatte dette beslutningsforslag.

Jeg gør bare opmærksom på, at en ændring som her foreslået vil være lige så ulovlig som det oprindelige direktiv.

Sonja Albrink (CD):

CD har støttet Danmarks arbejde med at beskytte truede dyr og planter og beskyttede truede naturtyper andre steder på kloden. Danmark har ikke så forfærdelig mange arter i almindelighed og da slet ikke ret mange arter, som er sjældne på verdensplan. Derfor har Danmark selvfølgelig en forpligtelse til at passe på sin bestand af skarv.

Men der er grund til at foretage en fornuftig afvejning af, hvordan beskyttelsen af skarven skal ske. Ligesom vi accepterer, at man skyder elefanter eller andre sjældne dyr, hvis deres levesteder ikke kan bære flere eksemplarer, må vi selvfølgelig afveje de forskellige modsatrettede hensyn, der gør sig gældende, for så vidt angår skarven. F.eks. er det mærkeligt, at man ikke for længe siden har grebet ind over for en af de allerældste skarvkolonier på Omø nede ved Glænø på Sydvestsjælland. Her har en skarvkoloni på ca. 20 år fuldstændig udryddet en oprindelig i øvrigt fredet bevoksning af småbladet lind, hvilket er en stor sjældenhed. Ved at lade være med at gøre noget har man helt bestemt også truffet en beslutning og altså valgt den ene sjældne art frem for den anden, og det endda uden at overveje, at skarven ikke længere har sine naturlige fjender. Derfor bør man se på, om mennesket ikke skal påtage sig den del af den regulerende rolle, som naturen selv klarede tidligere.

Venstres og De Konservatives beslutningsforslag om regulering af skarven tager først og fremmest sigte på konfliktområderne i forhold til erhvervsfiskeriet. Jeg synes, man skal passe på med at tage sådan nogle specifikke hensyn. I stedet for skal man se på de overordnede retningslinjer og på, hvad der tjener naturbeskyttelsen bedst.

Vi kan i CD ikke støtte Venstres og De Konservatives retningslinjer for regulering af skarvbestanden, men vi vil gerne være med til at drøfte en mere generel stillingtagen til skarvbestandens forvaltning og skarvens prioritet i forhold til andre naturelementer.

Ole Donner (DF):

Jeg vil godt gøre fru Sonja Albrink opmærksom på, at det ikke alene er Venstre og De Konservative, men at det også er Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet, der er forslagsstillere af dette beslutningsforslag om en regulering af skarvbestanden.

Det glædede mig at høre, at miljøministeren tilsyneladende var positiv over for en del af punkterne, men alligevel sluttede han af med, at man ikke ville støtte forslaget. Jeg håber alligevel, at man under udvalgsarbejdet kan komme lidt længere derhenad og få ændret på nogle af disse forhold.

Som medforslagsstillere støtter vi selvfølgelig forslaget 100 pct., og vi mener, at man bør rette i fuglebeskyttelsesdirektivet, måske ikke alene på det her område, men også på andre områder, men det vil være en begyndelse, hvis man fik rettet noget på det her.

Jeg glemmer ikke, at vi for et par år siden havde en sag oppe i Frederiksværk, hvor man skulle udstykke en grund fra en ejendom ude på landet, og dér brugte man fuglebeskyttelsesdirektivet til at fortælle, at det kunne man ikke, for det ville forhindre, at fuglene kunne yngle. Man sagde, at hvis man udstykkede denne grund, var der nogle meget sjældne fugle – jeg husker desværre ikke, hvad det var for nogle – som man mente der kun var et halvt til et helt par af, og de ville ikke kunne yngle. Det halve par forstår jeg godt, men det hele par ville nok have en mulighed, selv om man havde udstykket en enkelt grund.

At man ikke vil være med til at udvide jagt-zonen fra 100 til 500 m, forstår jeg slet ikke, og jeg mener, at både dambrugsejere og de, der ejer put and take-søer, burde have nogle muligheder for at bringe bestanden af skarv ned.

Jeg håber, det bliver mere positivt under udvalgsarbejdet, og at vi kan få gennemført noget af det.

Aage Brusgaard (FP):

Som medforslagsstiller synes jeg, det er vigtigt at understrege, at vi ikke ønsker skarven udryddet; vi ønsker skarvbestanden reguleret til et acceptabelt niveau, og det er alle forslagspartier enige om.

Jeg har en bitte ting, jeg vil nævne her, som ikke har været nævnt i debatten. I maj måned sidste år spurgte jeg ovre i ministeriet, hvor mange ynglende skarvpar der er i Limfjordsområdet, for jeg bor jo dér, hvor mange fisk de spiser, og hvor mange år man nu har statistik på dem. Svaret ligger her. Man har statistik tilbage til 1986.

I 1986 var der 45 ynglende par i Limfjorden, og de åd 6 t fisk. I 1994 var de 45 par vokset til 2.224 par, og de åd 313 t fisk i Limfjorden. Det vil altså sige, at bare i de 9 år har skarven ædt

mere end 1.000 t fisk i Limfjorden. Hvis vi også tager de fisk med, som sælen æder – det har jeg også spurgt om, men det har jeg nu ikke med her – betyder det faktisk, at sæl og skarv æder lige så meget fisk, som vores fiskere kan fiske deroppe.

Når nogle beklager, at der bliver stadig færre fisk, siger de som regel, at det er landbrugets skyld; hvis man kalder en skarv og en sæl for landmænd, er det korrekt.

Vi har i dag fået brev, eller det har jeg i hvert fald, fra godset Holsteinborg; Holstein-Holsteinborg hedder godsejeren. Han roser forslaget osv., men skriver, at på Holsteinborg er problemet imidlertid mere kompliceret end den generelle skarvproblematik. De har en urskov dér, hvis lige ikke findes bevaret mange steder på den nordlige halvkugle, og der vedlægges en rapport. Han fik skoven og øen fredet frivilligt i 1936, og nu siger han, at 3/4 af øen er totalt ødelagt af skarven. Nu skal jeg nok lade være med at læse hele rapporten op, for så går det ligesom sidste gang, jeg var heroppe, at jeg misbruger min taletid; men der er altså mange, der har store problemer.

Det var altså en frivillig fredning i 1936, og den daværende statsminister, Th. Stauning, skrev under den 11. november 1936. I dag er den altså totalt ødelagt af skarven. Hvis det havde været andre, der havde ødelagt sådan en fredning, ville ministeren have grebet ind for lang tid siden.

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg vil gerne sige tak for en overraskende positiv modtagelse, men jeg fornemmede nok, hvor det bar hen, da jeg, den dag vi fremsatte vores forslag, efter jeg tror i 2 år at have arbejdet meget hårdt for at få gjort noget ved problemerne, fik mit livs overraskelse ved at se regeringens indstilling, der gik af sted til Vildtforvaltningsrådet.

Jeg havde ikke troet, at jeg skulle blive overhalet den vej om, men det er rart at se, at der er sket noget, og jeg har også konstateret den brug, man har gjort af den eksisterende skarvforvaltningsplan, hvor man nu har givet tilladelse til skydning oppe i Lindborg Å. Stor ros for det; der er bevægelse, hvor vi troede, det var umuligt.

Jeg tror, det har haft en gunstig virkning, at vi har fremsat vores forslag, og jeg vil også kvittere for det, der heldigvis er udbredt her i salen blandt ordførerne; nemlig biodiversitetstanke-

gangen. Den er udbredt i alle partier, og folk er bekymrede for lindetræerne og for ålekvabberne – som vi har nævnt i forslaget – der i min barndom var almindelig mad. Dem tager skarverne i dag altså 98 pct. af. Vi er optaget af, at vi ikke skal udrydde noget, men sørge for at holde en rimelig balance.

Punkt 1 kunne ministeren ikke tiltræde. Han syntes, det var for skrap. Jeg synes nu, at det, ministeren foreslog Vildtforvaltningsrådet, var skrapere, men jeg vil da sige på Det Konservative Folkepartis vegne – jeg ved ikke, om det gælder de andre partier, der er bag forslaget – at det vil vi ikke have problemer med at støtte, hvis ministeren vil lægge det frem og gøre det til en del af forvaltningsplanen.

Punkt 2 og 3 kan jeg se, at ministeren tilslutter sig. Det er vi meget glade for, så det skal jeg ikke bruge flere ord på.

Punkt 4 om spærrenettene. Der bliver henvist til en rapport, der kommer her sidst i februar måned. Det lyder interessant, men vi vil selvfølgelig tage os tid til at læse den, når den kommer, for ikke at haste tingene igennem, men rent faktisk er det i øjeblikket tilfældet, at det store problem er at få lavet nogle skarvsikre redskaber. Der er masser af snedige gutter, der har forsøgt det.

Der er et gammelt ord, der siger, at penge ikke lugter. Jeg har altid ment det modsatte: der er ikke noget, der lugter så godt som penge. Og ikke mere end et par minutter efter, at forslaget var gået i trykken og omtalt i avisen, fik jeg det første forslag til, hvordan man skulle løse problemet, men jeg måtte ikke offentliggøre det, for forslagsstilleren ville jo ikke gå glip af en eventuel præmie. Så jeg kan da sige, at bare det, at man stiller lidt guld i udsigt, gør normalt, at der kommer nogen på banen.

Derfor tror jeg også, at vi i udvalget skal gøre os nogle overvejelser, og jeg var meget glad for meldingen fra SF om, at man netop er opmærksom på, at vi ikke skal smadre den form for fiskeri, som er meget hensynsfuld, nemlig bundgarnsfiskeriet. Det skal vi ikke slå ihjel, og det er jo selvfølgelig også en af hensigterne med forslaget ud over at bevare biodiversiteten og ikke forrykke naturens balance. Det er da også et erhvervsmæssigt problem, som altså har sendt nogle fra hus og hjem, og det synes vi ikke er rimeligt, når der rent faktisk er mulighed for at lave nogle gode løsninger.

Jeg skal beklage, at jeg gik i kødet på SF's ordfører. Jeg var ikke opmærksom på, at det

ikke var den ordinære skarvordfører, der var på talerstolen, og derfor vil jeg selvfølgelig tage kontakt til SF for lige at få afklaret de ting, for jeg kan ikke tro andet, end at det må bygge på en misforståelse, at man mener, der foregår ulovlig jagt på skarven.

Med hensyn til Enhedslistens indstilling til forslaget skal jeg heller ikke gå ind i en polemik, da det ikke var den ordinære ordfører, der var til stede, men blot oplyse, at de, der kender det fynske område, vil vide, at man har haft meget store problemer med vandkvaliteten i den å, der går fra Brændegård Sø, og amtet har fået pålagt at bringe det i orden, og det kan de ikke gøre, uden at de gør noget ved skarverne, så uanset hvad man gør, så gør man altså noget forkert dernede.

Det er den slags dilemmaer, vi kommer ud for, når vi lovgiver om natur. Det er meget vanskeligt, det er kompliceret, og derfor skal vi selvfølgelig sørge for at lave tingene, så det hele kommer til at glide med skyldig hensyntagen til alle dele af naturen, og ikke kun satse på en enkelt fugl eller et enkelt vandløbs fortræffeligheder.

Det EU-retlige problem synes jeg var væsentligt at få ind i det. Det var jeg ikke engang klar over, og det synes jeg vi skal stille nogle spørgsmål om i udvalget. Det var da bekymrende at høre, for hvis EU er med til at vedtage direktiver, der ikke er retligt grundlag for, må vi selvfølgelig arbejde videre med det. Men jeg undrer mig, når man kan vedtage habitatdirektivet, der netop arbejder på samme form for naturbeskyttelse, og det har jeg ikke hørt skulle være ulovligt, at det så skulle være umuligt at lave den del af naturbeskyttelsen, der alene handler om fugle.

Fru Sonja Albrink fra CD nævnede et glimrende eksempel med den storbladede lind, men var nok noget tøvende over for en del af elementerne i forslaget, men var villig til at se på det i udvalget, og det siger vi tak for.

Jeg synes også, vi skal være opmærksomme på de problemer, det rejser, når vi ser på andre lokaliteter, f.eks. nedslidningen af naturen. Det har der været en række eksempler på og senest oppe på Mågeøerne, hvor det har vist sig, at øerne nu bliver overskyllet, fordi skarven har været så hård, efter at den er begyndt at bygge rede på øerne, at naturlig vegetation er væk, og dermed fjerner vi den fortræffelige lokalitet for fuglene, og på den måde er skarven sin egen værste fjende.

Jeg bemærkede også til sidst, at Enhedslisten ikke denne gang kom med stressteorien. Der er nogle, der har bygget lidt på stressteorien og ment, at det var en mulighed. Men når vi ser på, at vi har samlet skarverne i færre kolonier, og at vi alligevel har en meget betydelig vækst i antallet af skarver, så må jeg sige, at så skal de stresses meget, meget mere for at nedsætte deres ynglemuligheder ved at samle dem i færre kolonier.

Men jeg siger tak for en god første behandling, og der er kommet langt mere ud af det, end vi håbede, da vi fremsatte forslaget, så det var en dejlig dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 87:

Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en miljøteknisk vejledning for dambrugserhvervet.

Af Henning Urup (V) og Niels Jørgen Langkilde (KF) m.fl.

(Fremsat 19/12 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

De to partiers forslagsstillere opfordrer med dette forslag regeringen til i samarbejde med dambrugserhvervet at udarbejde en miljøteknisk vejledning.

Det glæder mig derfor at kunne oplyse, at Miljøstyrelsen den 20. dennes har udsendt et udkast til vejledning om miljøgodkendelse af ferskvandsdambrug til ekstern høring. De nærmere regler om miljøgodkendelse fremgår af bekendtgørelsen om godkendelse af listevirksomheder, hvor man siden 1993 har haft en generel vejledning for alle de virksomheder, der er omfattet af denne ordning. Den vejledning, der nu er sendt i høring, tager specielt sigte på de særlige forhold, der gør sig gældende for ferskvandsdambrug.

Det gælder for alle de virksomhedstyper, der skal miljøgodkendes, at det påhviler ansøgeren og i det her tilfælde altså dambrugeren at indsende et forslag for det samlede projekt til godkendelsesmyndighedens vurdering. I ansøgningen skal der blandt andet redegøres for de driftsforhold og de miljømæssige forhold, herunder renere teknologi, der kan ligge til grund for en otteårig miljøgodkendelse. Relevant dokumentation for forholdene skal vedlægges ansøgningen. Jeg skal gerne understrege, at dette gælder såvel dambrugene som alle andre virksomheder, der skal godkendes.

Dambruget opnår en miljøgodkendelse, når amtet som godkendelsesmyndighed finder det godt gjort, at dambruget kan drives på det konkrete sted uden væsentlige gener for miljøet i de ydre omgivelser.

Forslaget lægger op til en løsning, hvor det klart skal fremgå, hvilke krav der skal opfyldes, før et dambrug kan få en miljøgodkendelse. Udkastet til vejledningen om miljøgodkendelse af dambrug angiver i detaljer de oplysninger, der med den fornødne dokumentation skal fremgå af ansøgningen fra det enkelte dambrug, for at amtet på forsvarligt grundlag kan tage stilling til projektet.

På dambrugsområdet er der imidlertid store variationer i produktionsmønster og drift. Der er også stor forskel på det lokale miljø, hvor de forskellige dambrug er beliggende. Det gælder både for mængden og kvaliteten af det vand, der indtages fra vandløbene til produktionen, og det gælder for forholdene i vandområderne efter dambrugene. Den enkelte dambruger har derfor mulighed for at tilpasse sin virksomhed de konkrete lokale forhold. Et vigtigt grundlag for behandlingen af en ansøgning er miljøtilstanden i det enkelte vandløb og påvirkningen heraf af dambruget.

Det er amternes opgave som led i regionsplanlægningen at fastsætte målsætninger for